

14. Сточанська М. Земле моя, земле, я люблю тебе (ансамбль бандуристів): навч.-реперт. посіб. [Ноти]. Луцьк: Вежа, 2009. 264 с.
15. Крук О. Боже, я молю за Україну: Вокальні та інструментальні твори для бандури: навч. посіб. [Ноти] / [аранжув. О. Крук]. Рівне: Видавець Червінко А. В., 2009. 142 с.

Галина ОРИЩЕНКО
(Остер, Україна)

ГІТАРНА ТВОРЧІСТЬ ДЛЯ ДІТЕЙ КОМПОЗИТОРА МИХАЙЛА ВІГУЛИ (на прикладі власного досвіду роботи)

Основою робочого репертуару учнів мого класу є твори сучасних українських авторів. Це важливо ще і тому, що у певний час, кожний період історії звучить по-своєму. Наприклад, ми практично без помилок, можемо по звучанню музичного твору визначити історичний проміжок часу, коли був написаний твір. Тому маємо надглибоке переконання, що необхідно виконувати якомога більше сучасної музики, оскільки музика та її високі частоти вібрацій, не зупинено рухають еволюцію. Але, класичної музики ніхто не відмінює. На класиці необхідно вчитися, але ж, в кожний період історії народжуються композитори, які дають світові музику, а точніше, той рівень вібраційного фону, який потрібен людству саме на даному етапі його еволюційного розвитку.

Одним з таких Митців, є неймовірний музикант, композитор, педагог, громадський діяч, людина прекрасних особистих якостей, з яким мені пощастило зустрітися на ниві моєї творчо-педагогічної діяльності – **Михайло Вігула**, гітарист, композитор, педагог, беззаперечний авторитет у світі гітарної музики. Видатний талант, безмежна позитивна енергетика та глибока мистецька чутливість роблять його виступи незабутніми. Його музична вправність та досконале володіння гітарою підтверджують, що пан Михайло є справжнім віртуозом, співцем гітари.

У послужному списку Маестро: двічі учасник у встановленні світового Рекорду Гіннеса в категорії «Найдовший гітарний концерт» (186 год., 216 год.); володар Премії «PRO CULTURA MINORITATUM HUNGARIE» та звання «PRIMA» в галузі музичного мистецтва»; двічі лауреат звання «Кращий соліст-виконавець» (Мішкольц, Угорщина); лауреат міжнародних конкурсів – як гітарист (I премія на конкурсі ім. Імре Кальмана) та композитор (II премія на конкурсі композиторів «NobilArt») в Будапешті; володар «Ордену Св. Георгія» від Світового Конгресу Українців за внесок у популяризацію та розвиток української культури.

Автор: 3-х опер, Кантат, Оди, камерно-інструментальних творів для різних складів, хорових творів, 150 творів для гітари соло та гітарних ансамблів, для акордеону, пісень та музики для театру, музики для дітей.

Саме на педагогічній та продюсерській діяльності пана Михайла акцентуємо свою увагу.

У 2017 році був заснований продюсерський центр «BMC Strong Solution, який потім, в 2019 році переріс в «Концертну агенцію», головною метою якої, стала організація концертів для юних талантів з України та Угорщини. Маючи нагоду бути присутньою на багатьох конкурсах, Маестро відбирає талановиту молодь та організовує концертні міні-тури (до початку пандемії вдалося створити близько двадцятьом учням по 3-4 концерти поспіль).

За цей час засновані два Міжнародні фестивалі – хореографічний «Хвилі Дунаю» в Будапешті у березні місяці та інструментально-вокальний «Жайворонок» в жовтні. Водночас, на ньому представлене і образотворче мистецтво. Звісно, різні жанри, види мистецтв можуть бути розглядатися на кожному з фестивалів, але основний їх напрямок є саме такий.

На фестивалях, встигли побувати близько чотирьохсот талановитих дітей лише тільки з України. Такі імпрези, стануть цікавими для викладачів, учнів та їх батьків, які прагнуть руху вперед, розвитку, нових досягнень, нового, більш високого рівня як роботи, так і комунікації. Особистий вклад

пана Вігули в допомогу талановитій українській молоді важко переоцінити.

Ми з Маестро познайомилися у 2018 році, на Міжнародному конкурсі в Києві, де пан Михайло виступав його співзасновником та працював членом журі. Йому сподобався виступ мого учня, а мене зацікавили його твори, які звучали впродовж конкурсних слухань, а також – просто вразив його майстер-клас. Хочеться сказати, що майстер-класи Михайла Вігули – високий рівень практичних знань, живе, глибоке спілкування із залом. Вони вирізняються особливою емпатією настільки, що кожен слухач в залі відчуває, що звертаються саме до нього! На основі творчої зацікавленості виникла потреба в творчій співпраці. Тому, миттєво нам були подаровані твори, і ми почали роботу над новим матеріалом.

Кожен психолог, педагог, який працює з дітьми, знає, наскільки важливо для правильного формування особистості дитини, її спілкування з «позитивним Дорослим» поза сім'єю. Це надає дитині відчуття безпеки світу, впевненості, захищеності. І, крім позитивних особистих якостей, обов'язково цей Дорослий має мати вагу в суспільстві, в професійному середовищі. Я не боюся розмовляти про таких авторитетних постатей в своєму класі, також і в очах власних дітей, якщо ми говоримо про гідну людину виняткових особистих та професійних якостей. Навпаки, роблю все можливе, щоб діти спілкувалися з такими людьми. Якщо дітям цього не дати, то вони самі знайдуть собі кумирів, особливо підлітки. Це законний етап дорослішання. Дітям неодмінно потрібні маяки, беззаперечні орієнтири в цьому такому буремному житті. Ми повинні дати їм це світло, адже, воно з часом стане джерелом впевненості як особистої, так і професійної, основою позитивного сприйняття світу.

Ось так, сам того не знаючи, Михайло Михайлович, він став нашим гітарним авторитетом! Всі учні мого класу виконують його твори. І, до речі, щоб отримати право виконання, потрібно постаратися успішно впоратися з попереднім завданням-технічними вправами, гаммами, етюдами тощо, над

якими зазвичай діти не дуже хочуть працювати. Відтак, заслужити честь виконувати його твори! А змагатися, є за що!

Паном Михайлом створені декілька збірок для дітей: «14 легких п'єс та етюдів» ор. 96, «Guitar Music for young students», ор. 101, та інші, і всі вони містять дуже цікаві авторські п'єси, етюди, обробки народних пісень. У їхній основі, різна технічна складність, для різного рівня підготовки, але всі вони яскраві, добре запам'ятовуються, винятково пластично вкладаються в пальці, зручні для збалансованої роботи пальців правої руки, демонструючи оригінальний метод роботи пана Михайла над цим технічним завданням.

Яскравим прикладом п'єс для вирішення даної технічної проблеми роботи пальців *p* та *i* послуговують п'єси «Кроки» та «Дзига». Вони надзвичайно зручні для відпрацювання щипка на різних струнах. Крім того, п'єса «Кроки» разом з Етюдом № 9 чудово можуть слугувати підготовчим етапом до виконання в стилі *fingerstyle*, оскільки мають остинатне ведення теми в басу пальцем *p* поруч з одночасним звучанням акордів.

Твори Михайла Вігули мають глибокий художній зміст. В них відчутне поєднання модерну та народного мелосу. Виконуючи його твори, починаєш відчувати, як звучить простір наповнений музичним об'ємом. Навіть, якщо мотив складається всього з декількох нот, то він звучить так змістовно, як «Щедрик» М. Леонтовича.

До речі, в творчому доробку композитора є обробка «Щедрика» для гітари соло, яка входить до циклу етнокартин «Кущ калини». Учні свого часу, вивчили цей твір і колядували та щедрували з ним. Мій син-акордеоніст, також вивчив «Щедрик», у гітарному викладенні. Тобто, все, вивчене в класі, ми намагаємося використовувати у практичному житті.

Характерною рисою творів Михайла є постійно повторювані елементи музичної мови-ритму, мотиву, тощо, а також поступове додавання, буквально по одній нотці, нових елементів. Прикладом цієї характерності є «Етюд № 2» зі збірки «14 легких п'єс та етюдів». Спочатку проводиться тема в басових та третій струнах, а потім, в наступному прове-

денні, до цієї теми додається по одній ноті на першій та другій вільних струнах в кожному такті. Таким чином, ми досягаємо декількох цілей: учень засвоїв певний простий ритм, нотний текст попередніх тактів, а потім на цю базу, накладаючи наступні нотки, створюється нове звучання, триває музичний розвиток. Далі, сформувавши перше речення, з'являється наступне, а потім ще третє. Триває чергування цих поєднань в певній послідовності, яка має художню цінність, тобто учень постійно повторює вивчений матеріал, але вже в об'ємі музичного твору. Цей фактор робить твори Михайла Вігули незамінними в процесі розвитку технічної вправності і уявлення про розвиток музичної форми. Це дуже вдала педагогічна знахідка, пронизана турботою і любов'ю до дітей. Не всі діти, що навчаються гри на гітарі, можуть вчити постійно новий нотний матеріал. Тому, практикуючи цей принцип, виникає «ситуація успіху», а тим самим, утверджується віра дітей у власні виконавські сили.